

Lovisa stads utlåtande om utkastet till regeringens proposition med förslag till lag om samarbete mellan vissa kommuner vid ordnande av efterbehandling av stora fartygsoljeskador och fartygskemikalieolyckor i havsområdet samt till lag om ändring av 111 a § i räddningslagen

TEKN 23.04.2026 § 62
271/03.00/2026

Beredning

tekniska direktören Nina Aro, tfn 040 658 06 57

Sammanfattning för sammanställning av utlåtandena om utkastet till regeringens proposition

Syftet med propositionen är att förstärka kustkommunernas samarbete och beredskap vid ordnande av efterbehandling enligt 111 a § i räddningslagen när det är fråga om en stor fartygsoljeskada eller fartygskemikalieolycka som sker på havsområdet, och avsikten är att kustkommunerna ska svara för ordnandet av efterbehandlingen och för beredskapen inför detta.

Det föreslås att 111 a § i räddningslagen ändras så att kustkommunerna bildar tre samarbetsområden för den efterbehandling som kommunerna ansvarar för. Lovisa skulle vara del av det södra samarbetsområdet, som skulle bestå av kustkommunerna i Nyland och Kymmenedalen. Samarbetsområdena ska göra upp beredskapsplaner för hur efterbehandlingen av stora fartygsoljeskador och fartygskemikalieolyckor på havsområden ska ordnas.

Lovisa stad anser att det är nödvändigt att förstärka beredskapen när det gäller efterbehandling av stora fartygsoljeskador och fartygskemikalieolyckor och att utveckla det regionala samarbetet mellan kommunerna. Efterbehandlingen av stora fartygsoljeskador och fartygskemikalieolyckor förutsätter effektivt och tydligt organiserat samarbete. I synnerhet har enskilda kommuner inte tillräckliga resurser för att hantera stora olyckor, och i flera kommuner har beredskapen varit ringa. Lovisa stad anser att det är motiverat att ansvaret för ledningen och samordningen av efterbehandlingen av stora fartygsoljeskador och fartygskemikalieolyckor skulle ligga hos räddningsverken, som har den bästa beredskapen och kompetensen att agera i krävande situationer. Kommunernas roll bör vara fokuserad på sakkunniguppgifter och handräckning.

Lovisa stad fäster uppmärksamhet vid att den statliga finansiering som föreslås i lagutkastet huvudsakligen hänför sig till uppgörande och uppdatering av beredskapsplaner. I lagförslaget föreslås ingen permanent eller förutsägbar finansieringslösning för det praktiska upprätthållandet av bekämpningsberedskapen i kustkommunerna, såsom personalresurser, materiel och kompetensutveckling. Därtill anser Lovisa stad att det är problematiskt att kustkommunerna ska ha finansieringsansvaret för efterbehandlingen av fartygsoljeskador och fartygskemikalieolyckor som sker på havsområdet. Kostnaderna för efterbehandling vid stora olyckor på havsområdet ligger på en helt annan nivå än kostnaderna för oljeskador på markområden. Långvariga och omfattande efterbehandlingsåtgärder, som kan pågå i flera år, kan i värsta fall binda betydande personalresurser och ekonomiska resurser. Enligt förslaget ska kommunen först själv täcka kostnaderna och först efter detta vidta indrivningsåtgärder mot den som orsakat skadan. Det kan vara omöjligt att reda ut skadevällaren vid stora fartygsoljeolyckor och fartygskemikalieolyckor som sker på internationella

havsområden. Vid behov kan ersättning sökas hos miljöskadefonden först i efterhand. Detta kan äventyra kommunens ekonomiska balans och normala serviceproduktion.

Era kommentarer om 1 § i lagen och motiveringen till den

Inget att kommentera.

Era kommentarer om 2 § i lagen och motiveringen till den

Syftet med paragrafen förbättrar den regionala beredskapen och den gemensamma beredskapen mellan kommunerna samt stöder skyddet av havsområdet. De uppgifter som anvisas kommunerna är motiverade, men den praktiska fördelningen av ansvaren och behörigheten kunde formuleras så att den operativa ledningen inte splittras.

Era kommentarer om 3 § i lagen och motiveringen till den

Inget att kommentera.

Era kommentarer om 4 § i lagen och motiveringen till den

Det regionala samarbetet behöver förstärkas. Räddningsverket bör dock tydligt ges det operativa ledningsansvaret för efterbehandlingen, och kommunerna bör ha en roll som sakkunnig. Vid behov kunde kommunerna erbjuda räddningsväsendet handräckning.

Era kommentarer om 5 § i lagen och motiveringen till den

Inget att kommentera.

Era kommentarer om ändringen av 111 a § i räddningslagen och motiveringen till den

Lovisa stad anser att ledningsansvaret för efterbehandlingen bör ligga hos räddningsverket, som har operativ beredskap och erfarenhet, ansvar för lägesbildshantering, kemikaliemedvetenhet och kemikaliekompetens, resurssamordning samt utbildning och upprätthållande av kompetensen.

Era kommentarer om finansieringen i anslutning till utarbetandet av beredskapsplanerna

Lovisa stad anser att det är bra att finansieringen i anslutning till utarbetandet av beredskapsplanerna sker genom statsunderstöd. Därtill bör kostnaderna för nödvändig övning och personalutbildning beaktas.

Övriga kommentarer om propositionen

-

Föredragning

Teknisk direktör Nina Aro

Förslag

Tekniska nämnden beslutar att yttra sig om utkastet i enlighet med vad som anges ovan.

Beslut

Tekniska nämnden beslutade att yttra sig om utkastet i enlighet med vad som anges ovan.